

**Universitatea
BABEȘ-BOLYAI**

**Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
Departamentul de Pedagogie și Didactică
Aplicată Extensia Satu Mare**

Str. Petőfi Sándor nr. 47
Satu Mare, RO-440117
Tel.: 0261-711789
Fax: 0261-711789
<http://padi.psiedu.ubbcluj.ro>

**PLANUL DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ -
STRATEGIA ACTIVITĂȚII DE CERCETARE - DEZVOLTARE - INOVARE**

**Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
Departamentul de Pedagogie și Didactică Aplicată
Extensia Satu Mare**

I. Fundamentare:

Dezvoltarea Extensiei Satu Mare, parte integrantă al Departamentului de Pedagogie și Didactică Aplicată a Universității Babeș-Bolyai este ancorată de tradiția de formare inițială și continuă a învățătorilor și educatoarelor a școlii normale din regiunea nord-vestică a țării, și ghidată de deschiderea spre domenii științifico-aplicative specifice profesiei, posibilă mai ales datorită alternativei de formare de nivel universitar din ultimii 25 de ani. Extensia se integrează firesc în istoria și tradiția de formare pedagogică preșcolară și școlară la nivel național, iar prin procesul de dezvoltare în cercetare-dezvoltare-inovare s-a înscris între grupurile cu vizibilitate internațională în domeniul formării profesorilor pentru învățământul primar și preșcolar/institutorilor/ învățătorilor și educatoarelor. În prezent Extensia Satu Mare, la fel ca și Departamentul de Pedagogie și Didactică Aplicată este în stadiul de valorificare optimă a potențialului de cercetare, dispunând de resurse umane înalt calificate, a căror dezvoltare s-a bazat pe preocuparea pentru excelența didactică afirmată de la început de membrii colectivului sătmărean.

Strategia activității de cercetare-dezvoltare-inovare a Extensiei Satu Mare este proiectată pe programe de cercetare care reflectă preocupările științifice ale colectivului sătmărean și

direcțiile contemporane de interes din pedagogia învățământului primar și educație timpurie. În acord cu strategia activității în domeniul cercetare-dezvoltare-inovare a Facultății de Psihologie și Științe ale Educației și a Departamentului de Pedagogie și Didactică Aplicată din care și Extensia Satu Mare face parte, obiectivele noastre vizează creșterea contribuțiilor la o societate și economie bazate pe cunoaștere, prin eficientizarea pe de o parte a cercetării fundamentale și aplicate, popularizarea mai largă și transformarea unora din rezultatele acesteia în inovații și servicii educaționale pentru învățământul preuniversitar și universitar. Prioritățile acestei strategii sunt legate de *problemele fundamentale și aplicative ale pedagogiei învățământului primar și educație timpurie*¹.

II. Direcțiile de cercetare:

Echipa cadrelor didactice din cadrul Extensiei Satu Mare al Departamentului de Pedagogie și Didactică Aplicată își centrează resursele umane și de infrastructură spre următoarele direcții de cercetare ale *pedagogiei învățământului primar și educație timpurie*:

1. Formarea cadrelor didactice între tradițional și modern.
2. Dinamica sistemului educațional și atitudinea cadrelor didactice/ a studenților față de schimbările frecvente ale sistemului educațional.
3. Tradițional și modern în cultura curriculară, metodică a profesorilor pentru învățământul primar și educație timpurie din prisma paradigmei educației centrată pe elevi.
4. Valorificarea aspectelor psiho-sociale în succesul academic/școlar al studenților/elevilor

Prioritățile tematice sunt:

1. Formarea cadrelor didactice între tradițional și modern.

1.1. Istoria instituțiilor de formare a cadrelor didactice în Satu Mare

1.2. Formarea inițială a cadrelor didactice din învățământul preșcolar și primar bazată pe competențe

¹ Acreditarea se solicită pentru specializarea Pedagogia învățământului primar, însă ciclul primar al sistemului educațional este strâns legat de educația timpurie (nivel antepreșcolar și preșcolar), astfel în temele de cercetare ale cadrelor didactice se întrepătrund aceste niveluri ale sistemului educațional.

- 1.3. Particularitățile schimbărilor în formarea inițială a cadrelor didactice din educația timpurie și învățământul primar
- 1.4. Particularitățile curriculare și practice ale formării educatorilor de educație timpurie și învățătorilor
- 1.5. Dezvoltarea competențelor pedagogice a studenților
- 1.6. Satisfacția studenților de la specializarea PIPP Satu Mare
- 1.7. Start în carieră prin master didactic
- 1.8. Formarea istoricilor la Universitatea din Cluj
- 1.9. Analiza comparativă a traseelor educaționale didactice ale studenților minoritari și majoritari

2. Dinamica sistemului educațional și atitudinea cadrelor didactice/ a studenților față de schimbările frecvente ale sistemului educațional.

- 2.1. Dieta digitală. Provocările mediului de educație online din timpul pandemiei
- 2.2. Experiențele predării matematicii în sistem online
- 2.3. Educația antepreșcolară
 - 2.3.1. Dimensiunea antepreșcolară a educației timpurii: transformare structurală, cadru teoretic și legislativ, respectiv posibilitățile de implementare practică
 - 2.3.2. Direcții de dezvoltare instituțională internațională ale educației antepreșcolare și variante de pregătire/dezvoltare profesională
 - 2.3.3. Educația antepreșcolară ca segmental nou al curriculumului pentru educație timpurie
 - 2.3.4. Educatori puericultori într-un sistem educațional în schimbare. Posibilități de carieră și schimbarea sistemului educațional antepreșcolar în România
- 2.4. Viziunea și atitudinea profesorilor de educație timpurie și învățământ primar în contextul provocărilor inteligenței artificiale

3. Tradițional și modern în cultura curriculară, metodică a profesorilor pentru învățământul primar și educație timpurie din prisma paradigmei educației centrată pe elevi:

- 3.1. Cultura curriculară matematică și tehnică:
 - 3.1.1. Gamificarea la orele de matematică
 - 3.1.2. Rezolvarea problemelor de matematică cu text
 - 3.1.3. Rezolvare de probleme matematice

- 3.1.4. Predarea fracțiilor în manuale
- 3.1.5. Predarea geometriei în trecut și în prezent în Ardeal
- 3.1.6. Utilizarea metodelor cooperative în predarea matematicii
- 3.1.7. Utilizarea jocului educațional Poliuniversum în educație
- 3.1.8. Analiza noțiunilor matematice fundamentale ale studenților
- 3.1.9. Dificultățile întâmpinate în învățarea matematicii. Cauze și soluții.
- 3.1.10. Anxietatea matematică și modalități de reducere a acesteia
- 3.1.11. Managementul platformelor digitale
- 3.2. Cultura curriculară a limbii și comunicării:
 - 3.2.1. Rolul poveștilor în diminuarea anxietății
 - 3.2.2. Rolul poveștilor în dezvoltarea inteligenței emoționale
 - 3.2.3. Universul cunoașterii prin lectură
 - 3.2.4. Legătura dintre imagine și text în cărțile pentru copii contemporane
 - 3.2.5. Valorile literaturii maghiare și literaturii pentru copii în curriculum. Imagine și text în cărțile pt. copii.
 - 3.2.6. Limbaj și gândire în dialectul nord-estic
- 3.3. Personalități exemplare, modele:
 - 3.3.1. Absență motivată? Imaginea profesorului în romanul maghiar contemporan
 - 3.3.2. Imaginea cadrului didactic centrat pe elev
 - 3.2.3. Personalități exemplare: Viața matematicianului Bolyai János.
 - 3.2.4. Personalități exemplare: Ion Băieșu
 - 3.2.5. Personalități exemplare: Gheorghe Bulgăr
 - 3.2.6. Personalități exemplare: Krúdy Gyula – eroi istorice și stereotipii
 - 3.2.7. Personalități exemplare: Szentkuthy Miklós
 - 3.2.8. Personalități istorice

4. Valorificarea aspectelor psiho-sociale în succesul academic/școlar al studenților/elevilor

- 4.1. Valoarea adăugată a educației
- 4.2. Relația dintre sistemul de credințe al profesorilor și interacțiunile din sala de clasă
- 4.3. Cadrul didactic ideal
- 4.4. Reprezentările și imagistica mintală
- 4.5. Tehnici de învățare și mnemotehnici; teoria socială

- 4.6. Comportamentul deceptiv
- 4.7. Înțelegerea stărilor mentale și formele de întârziere a dorinței la preșcolari.
- 4.8. Sursele diferențelor timpurii și căile specifice ale învățării (neurodiverzitate)
- 4.9. Mesajul ascuns al basmelor și teoria socială
- 4.10. Preferințe implicite în legătură cu amintirile istorice/culturale
- 4.11. Miracolul care încolțește. Particularitățile dezvoltării gândirii copilului și limitele uimirii
- 4.12. Amânarea gratificării
- 4.13. Comportament ambivalent în folosul sănătății fizice și psihice
- 4.14. Rolul social și perspectivele de viitor al tinerilor maghiari din România
- 4.15. Discursuri sociale locale

III. Obiective

1. Creșterea semnificativă a vizibilității internaționale a cercetării desfășurate în cadrul Extensiei și al Departamentului de Pedagogie și Didactică Aplicată, prin stimularea publicării rezultatelor științifice în reviste internaționale recenzate, cu renume în domeniu, și de impact, precum și promovarea publicațiilor proprii al Departamentului de Pedagogie și Didactică Aplicată și al Extensiei Satu Mare: PedActa, Acta Didactica Napocensis, Sugărút.
2. Afirmarea resursei umane a Extensiei Satu Mare pe plan internațional prin participarea la competiții de granturi naționale și internaționale, burse de cercetare, conferințe științifice.
3. Continuarea în regim intensiv a participării cercetătorilor extensiei la formarea continuă a profesorilor pentru învățământ primar și educație timpurie/ institutorilor /învățătorilor și educatoarelor, și la optimizarea activității acestora prin diseminarea rezultatelor cercetării, de asemenea prin inițierea unor echipe de cercetători/grupuri de lucru în care sunt incluse și specialiști din cadrul profesorilor pentru învățământ primar și preșcolar / institutorilor /învățătorilor și educatoarelor.
4. Promovarea cercetării Extensiei Satu Mare și a Departamentului de Pedagogie și Didactica Aplicată în comunitatea științifică (prin participarea la conferințe, simpozioane, granturi) și continuarea stabilirii de relații de colaborare cu grupuri de cercetare cu preocupări similare, mai ales din rețeaua europeană (CHERD, HERA, EERA, etc).

Aceste obiective ale cercetării științifice din cadrul Extensiei Satu Mare al Departamentului de Pedagogie și Didactică Aplicată se încadrează în strategiile pe termen scurt, mediu și lung al Facultății de Psihologie și Științe ale Educației.

Pe termen scurt:

- Întocmirea documentațiilor pentru proiecte în vederea obținerii de surse de finanțare
- Publicarea de articole în publicații din fluxul principal de informații.
- Formarea continuă în domeniul pedagogiei învățământului primar și educație timpurie.

Pe termen mediu:

- Întocmirea de documentații pentru obținerea de proiecte de cercetare atât din surse naționale cât și internaționale;
- Atragerea studenților în activitatea de cercetare.
- Dezvoltarea curriculară a sistemului de învățământ preuniversitar la nivelul învățământului primar și educație timpurie;
- Accesarea de proiecte de la UE în colaborare cu universități din străinătate;
- Formarea de colective mixte cu celelalte extensii ale departamentului și alte facultăți, ale UBB-ului, precum și alte universități din țară și din străinătate;
- Participare activă a cadrelor didactice de la Extensia Satu Mare în proiectarea și realizarea unor cercetări în cadrul Școlilor academice din cadrul UBB.
- Publicarea de articole în reviste recunoscute internațional;
- Desfășurarea activităților de cercetare interdisciplinară.

IV. Mijloace

Programele de cercetare ale Extensiei Satu Mare din cadrul Departamentului de Pedagogie și Didactica Aplicată sunt circumscrise de domeniul pedagogiei învățământului primar și educație timpurie, preocupările actuale fiind legate de patru direcții mari.

(1) Prima preocupare fundamentală și actuală a cercetătorilor extensiei vizează analiza sistemului de formare inițială a profesorilor pentru învățământul primar și educație timpurie în trecut, în prezent și în viitorul apropiat. Pe baza rezultatelor analizelor sistemelor de formare tradiționale și moderne se conturează dezvoltarea unor modele eficiente de formare inițială a cadrelor didactice.

(2) O altă preocupare vizează analiza dinamicii sistemului educațional și atitudinea cadrelor didactice și a studenților față de schimbările frecvente ale sistemului educațional. Cercetării au abordat influența pandemiei asupra educației, posibilitățile educației online la diversele trepte ale educației, de asemenea provocările aduse răspândirea utilizării inteligenței artificiale în rândul elevilor și cadrelor didactice. Cercetătorii au avut în vizor și schimbările sistemului antepreșcolar și atitudinea cadrelor didactice/studenților față de această schimbare. asupra activității educaționale. Scopul acestei direcții de cercetare este conturarea atitudinii cadrelor didactice și a studenților față de schimbare.

(3) O altă preocupare vizează cultura curriculară și metodică a profesorilor pentru învățământul primar și educație timpurie, între tradițional și modern. Cercetătorii Extensiei Satu Mare studiază cultura curriculară a educației timpurii, manualele școlare și auxiliarele curriculare, aspectele metodice ale predării diverselor discipline (matematică, limba și literatura maghiară, limba și literatura română ca limbă nematernă, etc). Cercetătorii scot în evidență valorile literaturii și literaturii pentru copii din prisma curriculumului, valorificarea poveștilor în diminuarea anxietății, în dezvoltarea inteligenței emoționale; de asemenea valoarea adăugată a educației. Unele cercetări aduc în centrul atenției niște personalități exemplare, a cărei activitate poate influența în mod pozitiv cultura pedagogică a cadrelor didactice. Scopul pragmatic al acestei direcții de cercetare este implementarea paradigmei educației centrată pe elevi.

(4) O altă preocupare fundamentală se referă la găsirea unor modalități eficiente de valorificare a aspectelor psiho-sociale ale succesului academic/școlar în rândul studenților/elevilor. Cercetătorii Extensiei Satu Mare studiază valoarea adăugată a

educației, valorile, atitudinea și motivația studenților/elevilor, rolul factorilor psiho-sociali în reușita academică/școlară.

Totodată este stimulată **dezvoltarea cercetării studențești** prin atragerea în activitatea de cercetare științifică și prin cointeresarea morală a studenților care dovedesc aptitudini pentru cercetarea științifică, în vederea facilitării dobândirii deprinderilor necesare cercetării științifice.

Activitățile științifice ale cadrelor didactice sunt promovate prin publicarea de **articole în reviste de specialitate** din țară și în străinătate, cu accent pe publicații ISI, BDI, participarea cu un număr semnificativ de **lucrări științifice** la simpozioane și conferințe naționale și internaționale. Este sprijinită elaborarea și publicarea unor **studii și manuale universitare** la edituri din țară recunoscute de CNCSIS.

În perioada 2016-2025 membrii Extensiei Satu Mare au publicat 10 cărți și 29 capitole la edituri internaționale recunoscute, 16 capitole la alte edituri internaționale, 12 de cărți/monografii și 5 capitole la edituri naționale acreditate CNCSIS. Au apărut 2 cărți, monografii publicate la alte edituri românești, 12 volume naționale editate și 3 traduceri. Între publicații se regăsesc ghiduri metodologice de mare utilitate în învățământul primar și educație timpurie, unii dintre ei fiind elaborați în colaborare cu cadre didactice de la celelalte extensii ale Departamentului de Pedagogie și Didactică Aplicată. (Metodologia cercetării pedagogice, Cunoștințe fundamentale ale metodicii din grădiniță, Educația antepreșcolară, etc.) Volumele internaționale se axează primordial pe povești care dezvoltă inteligența emoțională și pe literatură. Cercetătorii au publicat 12 articole indexate ISI, 23 de articole în reviste indexate BDI, 57 de articole în reviste neindexate BDI. Au prezentat lucrări la 15 de conferințe indexate ISI, 15 conferințe/volume internaționale indexate BDI, 45 de conferințe/volume internaționale neindexate BDI, și 4 conferințe/volume naționale.

V. Concluzii

Având drept prioritar stimularea cercetării fundamentale, dar și a celor aplicative în domeniul pedagogiei învățământului primar și educație timpurie, bazându-se pe resursele umane înalt calificate, strategia de cercetare a Extensiei Satu Mare vizează exploatarea în regim intensiv a potențialului de cercetare actual și creșterea vizibilității pe plan internațional a cercetărilor proprii.

Satu Mare
30.01.2026.

Director extensie
Lect. univ. dr. Szabó-Thameiner Noémi